

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petlet-yrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 138.

V Ljubljani, v torek 21. junija 1887.

Letnik XV.

Povodnji na Ogerskem.

II.

Ali je tukaj ktera pomoč proti povodnjim? Gotovo je pomoč! Ako so Nizozemci odtrgali morju svojo deželo, in v Lombardiji in na Benečanskem ukrotili vodé in jih napeljali na polja in travnike: mogoče bi bilo to tudi na Ogerskem.

Vodé, ki z južnih planinskih bregov deró v laške ravnine — torrente (Bistrice) jih imenujejo Italijani — polenijo se v nižavah. Z gorá nanesó sipe in peska in ju puščajo ob bregovih; struga se vzdiguje. Italijani so pa ob bregovih vzgradili trdne nasipe, vendar voda véasi prodere nasipe in se razlije po ravnini. Mnogo let so Italijani delali in se trudili, da so ukrotili divje vodé. Sedaj imajo mnogo koristi od njih. Po vodotokih napeljujejo vodo iz strug na vse kraje.

Tudi Ogrji bodo z nova morali pričeti boj proti vodi, ki jim uničuje bogate žitne setve. Že sedaj se prigródi, da po nekterih krajih ogerske rodovitne nižave nimajo ničesa žeti. Napačno grajenje in neka malomarnost merodavnih krogov onkraj Litave sta kriva nesreč. Sicer imajo Madjari mnogo denarja za svoj šovinizem, za veličje madjarske države, kakor nekedaj potratni francoski kralj Ludovik XIV., toda premalo storé za materijalni blagor državljanov pod krono sv. Štefana.

Svet se povprašuje, kam so prešli mnogi milijoni, ki so se izdali za gradnje nasipov? Ali nesreča leta 1879 ni podučila ogersko vlado? Vlada je sicer imenovala kraljevega komisarja, kteremu so izročili gradnje nasipov. Gradili so in delali, potrošili ogromne svote — samo za reko Kőrös nad sedem milijonov — toda povodnji so se ponovile. — Nasipi so sploh dvomljive vrednosti, ker le začasno odvrtačajo nevarnost. Vsaka povodenj nanese blata in peska, struga se zvišuje, toraj bi se morali zvišati tudi nasipi.

Stari Egipčani ravnali so drugače. Izkopali so jezero Möris, kamor so ob povodnji napeljali vodo. Poleg glavne struge je bil vspešno napeljan vodotok, po kterem se je voda odtekala. Tako ima v Srednji Aziji reka Murghab tudi vstričen vodotok.

Zato svetujejo nekteri veščaki, naj bi se v górnjem teku rék napravila umetna jezera. Ob glavni strugi pa naj se napelje vspešno vodotok, kamor bi se voda odtekala ob povodnji. Svet med glavno strugo in vodotokom bil bi sicer poplavljen, vendar bi se struga v toliki meri ne zviševala, temveč svet ob strugi.

Poglavitno pri vsem tem pa je, da se ne izsekujejo gozdi in pogozdujejo goličave. Kakošne so dežele in posamezni kraji, ako se gozdi neusmiljeno iztrebijo in posekajo, pričajo nam Istra, Kras, Dalmacija, Palestina itd. Velikanska puščava Sahara v Afriki se je razširila, ko so bili posekali gozde na gorovji Atlantovem. Dež je prenehal, studenci so se posušili, zemlja je postala velikanska puščava.

Konečno hočemo omeniti, kar svetuje c. kr. major vitez pl. Stefanović v svoji knjigi: „Vrejevanje vodá na Ogerskem.“ On piše: Pri Vacovu (Waizen) ob Donavi naj se napravi iz Donave vspešno vodotok preko Gődöllö proti jugu med Donavo in Tiso. Iz Szatmara naj bo dalje preko Arada drug velik vodotok. Vanj se bo izlivala ob povodnjih voda vseh dotokov na levem bregu Tise. Vsa voda naj se napelje pri Palanki v Donavo. Reka Tisa potem ne bo imela toliko vode in ne bo stopala čez bregove.

Tudi iz Banata se voda ne bo odtekala, dokler se ne razširijo „Železna vrata“. Pri Belemgradu je Donava skoraj pol ure široka, pri „Železnih vratih“ pa je struga široka le 75 čevljev. In to ravno zadržuje vse reke na Ogerskem. Ogrji so sicer že večkrat obetali, da bodo razširili „Železna vrata“. Zahtevali so od naše državne polovice, naj izpelje železnico skozi goro Arlsko do Bodenskega jezera, in takoj bodo pričeli širiti „Železna vrata“. Ogrji so dosegli, kar so želeli. Njihovo žito se izvozuje po avstrijskih železnicah v Švico in dalje, a na svojo obljubo so pozabili. Ko bi namreč Ogrji odprli, to je, razširili „Železna vrata“, pride v Avstrijo rumunsko in rusko žito po najkrajši poti. Zato se pa Ogrom tudi ne mudí z delom, ker se bojé vnanje konkurence z žitom. Sploh pa tudi potrebujejo denar za mnoge druge namene.

Glavno mesto, Budimpešta, mora tekrovati z drugimi evropskimi glavnimi mesti, da je vredna

prestolnica ogerske države. Kje bodo potem dobili denarja za dela, ki koristijo skupni Avstriji?

Govor poslanca Ferjančiča

v državnem zboru dné 25. maja.

(Konec.)

Kako nevtemeljna in naravnost — oprostite mi besedo — bedasta je trditev, da naš narod ne razume našega jezika. Ne oziraje se na vse drugo, dokazuje že sama družba sv. Mohorja, ki je po vseh slovenskih krajih razširjena. Bilo je sicer že o tem govorjenje, toda zopet sem se povrnil na to zaradi tega, ker hočem njene date za Koroško porabiti.

Društvo je imelo leta 1886 31.687 udov, kterih vsak plača na leto 1 gld. in kterih vsak je prejel v preteklem letu za to 6 knjig. Teh udov je na Koroškem samem 3031 in so dobili nekaj čez 18.000 knjig. Letos znaša število udov tega društva 34.800 v okroglem in se je tudi število udov med koroškimi Slovenci za nekaj odstotkov pomnožilo. Kujige te družbe tiskane so v najčistejši slovenščini in kar se samo razume, se za koroške ude ne tiskajo druge knjige, kakor za vse druge ude.

Vprašam Vas, ali je mogoče, da si narod, kakih 100.000 duš obsezajoč, leto na leto kupuje 18 do 20.000 knjig, kterih bi ne razumel in ne bral? (Prav dobro! na desni.) Zato pa tudi trdim, da Slovenci s tem naznanjajo velikansko svojo potrebo za razvoj svojega maternega jezika in junaško je, da se narod, kterega v domačem jeziku nobena gosposka ne posluša, da, kterega zaradi domačega jezika še celó zaničujejo, tako zvesto istega drži (Tako je! na desni), in povem Vam, da ni družega, nego surovost, da se slovenskim otrokom na Koroškem ne dovoljuje poduk v slovenščini, da, še celó slovenskih črk jim ne privoščijo.

Gospod naučni minister je imel za vsako v njegovo področje spadajočo pritožbo primeren odgovor pripravljen; le na opravičene razprave mojega rojaka in tovariša g. Kluna o koroških razmerah ni ničesa omenil.

LISTEK.

Andrej Turjaški, Karlovški general in glasovit junak. (1557—1594.)

(Spisal J. Steklasa.)

(Dalje.)

Drugega maja zjutraj se vzdigne Hasan iz svojega tabora pri Brestu, razun 1000 vojníc, ktere je pustil v Petrinji za posadko, ter se podá v lepo ravan nad Hrastovico, kjer je postavil mnogobrojne šotore. Ko so ga naši gledali z bližnjih homeev, posebno z Urota, obnašal se je kot zmagovalc, ki razgleduje njihove tabore, ter se v duši smeje neslogi in razprtiji kristjanov. Čez dan je dal nasipe bolj utrditi, zvečer pa se je zopet zabaval po svoji navadi.

Drugi dan se odpravi do trdnjave Gore ter dá tudi njo popraviti; v Hrastovici pa je pustil 200 vojakov v posadki. Tabor se mu je širil od Hrastovice do Gore in Sračice, ker bi bil rad tudi te dve trdnjavi popravil.

Ko je tudi tukaj povsodi postavil po 200 vojakov v posadke, podá se konečno zgodaj 4. maja proti Kostajnici, čeravno ga ni nobeden preganjal. Da pač pokaže svojo slavo, postavil je lep tabor iznad Hrastovice, razpel tukaj šotore in zakuriti dal, da naši vidijo, da on ni skrivaj pobegnil, nego pošteno in javno odšel. (Dane Gruber. Borba Hrvata sa Turci. Str. 55.)

Ko je bil sovražnik odšel, morali so se tudi naši domu povrniti. Oni se zares vzdignejo iz tabora peti dan po odhodu Hasan paše. Le-ta je bil še tisti dan, ko je odšel iz tabora, prispel v Kostajnico, kjer je vojsko porazdelil. En del je razpustil, ali mu zapovedal, da se ima v enem mesecu zopet zbrati. Drugemu delu je pa zapovedal, da navleče kamenja in tramovja do brega Kolpe ter napravi most čez njo; sploh da pod grožnjo kazni vse popravijo, kar bode potreboval, ko se povrne. S tretjim oddelkom vojske pa se podá sam proti trdnjavi Bihaču.

Bihač leži v tako zvani turški Hrvatski na reki Uni, ki ga obliva v sliki otoka. V tem času je bila ta trdnjava velike važnosti ne samo za Hrvatsko,

ampak tudi za vse sosedne slovenske dežele, zatorej so se Turki toliko trudili, da jo osvojé. Utemeljeno je bilo mesto že leta 1250. od Bele IV., ogersko-hrvatskega kralja, a leta 1540. je prišlo po milosti kraljice Ane, soproge Ferdinanda I., pod oblast kranjskih stališev, ter je od tega časa v tej trdnjavi zapovedoval stotnik izmed kranjskega plemstva. Najhuje so napadali Turki to trdnjavo od l. 1519. do 1592., ko jim je konečno pala v roke. Marsikteri slovenski junak se je tukaj proslavil odbijaje napade turških krvolokov, kajti dobro so vedeli, da bi Turki po osvojenji te trdnjave tem huje napadali njihovo domovino. Mesto je bilo dobro utrjeno s zidovjem in stolpi, ter je imelo vedno jako posadko. V tem času je bil zapovednik v trdnjavi Kristof Lamberg, a posadka je štela 400 vojakov, ki so bili razne narodnosti, vendar pa večidel Slovenci in Hrvati. Vse stroške vojskine, kakor tudi vzdrževanje same trdnjave, morali so kranjski stališi oskrbljevati. (Valvazor XII. 11—14.)

10. junija je prišel Hasan paša s znatno vojsko in težkimi topovi ter z mnogobrojnimi ladjami po Uni pred Bihač. Prvih osem dni se je streljalo ne-

Vém, zakaj da ne. Tvegati bi bil svojo slavo kot šolnik, že bi bil le eno odobrovalno besedo o teh šolskih razmerah zini. (Res! na desni.) Mi Slovenci smo mu predlagali drugega sekcijkega načelnika, kar se nam je jako hudo zamerilo. Ako bi bil gospod naučni minister tu priučo, bi ga jaz prav lepo prosil, da naj tisti prosti čas, kar si ga bo vsled službovanja drugega sekcijkega načelnika morda prihraniti vtegnil, porabil za to, da vrat zavije tej pedagogični potvori koroškega šolstva. (Dobro, dobro! na desni.)

Vedoma ali nevedoma trdijo že merodajni krogi sami, da so koroški Slovenci že na polovico Nemci. Poklicali so nemškega škofa v deželo in rekli so Slovincem jako trpko besedo: „Koroški Slovenci so že toliko izobraženi, da bodo tudi nemškega škofa razumeli.“ (Čujte, čujte! na desni.) Uradniška mesta od najvišjih do najnižjih popolnujejo se le z Nemci, ki slovenščine prav nič ne znajo. (Poslanec dr. Foregger: To ni res!)

Kot za nas Slovence jako žalostno prikazen moram omeniti, da se je tej vladi, ktera ima vendar na svojem praporu zapisano: „vsem enake pravice!“, posrečilo, koroške uradnike popolnoma ponemčiti. (Čujte! na desni.) Še preden smo imeli § 19. temeljnih postav, vodil je pravosodje pri deželni sodnji koroški sodnijski predsednik pl. Schulheim in že ta mož je tedaj večkrat priznaval, da ni prav, in se mora odpraviti, da Slovenci na Koroškem nimajo slovenskih uradnikov, ter se mora za to skrbeti, da bode pri deželni sodnji v Celovci vsaj toliko slovenščine zmožnih sodnikov, da bo mogoče s Slovenci brez tolmača občevati.

Prišli so pa drugi predsedniki in druge vlade, nobena pa ni še teh za opravičeno priznanih želj vresničila. Jako nas boli, ko vidimo, da se tudi sedanja pravosodna uprava pri dotičnih imenovanjih ne ozira na slovenščine zmožne sodnike za koroške Slovence, kar je vendar že Schulheim za potrebno smatral. Imela je jako nesrečno roko pri zbiranju oseb, če prav se ji je ponudilo več slovenščine popolnoma zmožnih sodnikov.

Morda se je vlada ozirala na družinske ali druge razmere, vendar je pa pri tem pozabila, da so te razmere v nasprotju s zahtevami celega naroda, kteri zahteva, da ga njegovi sodniki vsaj razumejo. V Celovci se vrše obravnave še vedno s pomočjo tolmača, kakor poprej.

Tak tolmač je navidezno dober in je navadno kak avskultant, toda pogreša se pri njem tolmaška najimenitnejša lastnost in ta je; da ne zna temeljito slovenščine. Kar mu je iz mladih let do sedaj ostalo, je pičlo malo, pa — taki so tolmači! Da pri takih obravnava ni tiste previdnosti, ki jo postava zahteva, bote prevideli, če pomislimo, kako silno počasne so razprave s tolmači.

K večemu se opomni, da je X ali Y bil za tolmača. Da bi se pa tudi v jeziku zaslišančevem, o njegovih po tolmaču napravljenih izjavah napravil zapisnik razven tistega, ki ga sodnja sama piše, se ne zgodi, če prav postava tako zahteva. Toda ne le samo pri deželni sodnji v Celovci, temveč tudi pri okrajnih sodnjah po deželi pomagajo si s tolmači in tukaj, gospôda moja, je rak, ki pravosodje na Koroškem razjeda. Ker so se na Koroškem vedno le slovenščine nezmožni sodniki nastavljali, uvedla se je navada, da si vsak Slovenec, ki mora

k sodnji, že seboj vzame človeka, ki ondi sodniku razloži, kar je treba. In kaki so ti ljudje? V vsaki vasi je kakšen, ki za silo nemščino tolče, navadno kak zakrknjen dijak, bivši vojak itd. Ti ljudje so brez vsake lastnine, ker je ne morejo trpeti in so jo, če so jo tudi kedaj kaj imeli, že zdavnej zapravili. Nahajate jih pri vsakovrstnih kupčijah, posebno glasni so pa na živinskih somnjih. Pravijo jim „mešetarji“, na Oškem pa — če se ne motim — „šencarji“. In tem ljudem je na Koroškem izročeno posredovanje med narodom in gosposko. (Čujte, čujte! na desni.) Ker nimajo nobenih disciplinarnih postav, služijo, če ni drugače, tudi obema strankama, dostikrat tako, da nasprotna stranka vé za to, največkrat pa za hrptom ene drugej.

Gledé „honorara“ (plače) niso izbirčni, vzamejo vse: denar, pridelke (Radost na desni), če ni drugače, so pa tudi s požirkom kake pijače zadovoljni. (Čujte! na desni.) Taki ljudje posredujejo promet. Na Koroškem se ne zgodi, kakor kje drugod, da bi stranka, ki je pravdo zgubila, drugi nasprotni stranki očitala zvijačo, goljufijo ali krivo pričanje, ne, temveč vse to gré ondi na mešetarjeva pleča. Mešetarja dolži taka stranka, da je napak tolmačil, da je dal s tem povod krivi prisegi, in tudi, da ga je nasprotna stranka podkupila.

Posebno si pa usojam pozornost pravosodnega ministerstva na to obračati, da se za tako mešetarjo na Koroškem priznavajo sodnijski stroški, odobravajo, plačujejo in tudi iztirjujejo ter eksekvirajo. (Čujte, čujte! na desni.) Toda ne le pri strankarskih zadevah, temveč tudi pri kazenskih obravnava poslužujejo se sodniki takih mešetarjev. Kam da to privede, dokaže naj Vam resnični dogodek, kterega mi je več ljudi potrdilo: Preiskovalni sodnik je v neki preiskavi zarad umora našel, da je bil mešetar, ki je med obdolžencem in med sodnikom posredoval, konečno sam morilec. (Čujte, čujte! na desni. — Poslanec Nabrgoj proti levici obrnen: „No, kaj bode te pa na to rekli?“ — Dr. Trojan: „Ali tudi to občine tako hočejo?“ — Poslanec Nabrgoj: „Ali tudi občine to zahtevajo?“ — Poslanec dr. Foregger: „Prisežni tolmač je ravno tako lahko morilec!“)

Lahko bi Vam navedel še drugih vzgledov, kako da se godi s pravosodjem na Koroškem, že posebno zarad tega, ker sedanjemu pravosodnemu ministru taki slučajji niso znani, toda, mislim, da sem pametnim možem zadosti povedal. Prosim pa pravosodno upravo, da naj ima pazno svoje oko vedno uprto na te žalostne razmere, ki jih ne more nihče utajiti, in ki se celó zlepšati ne dadó. Pred vsem pa naj skuša, da jih odpravi. Najbolj umestno se mi zdí, če bi se že od sedaj nadalje pri natečajih sodniških mest po slovenskih krajih zahtevalo znanje slovenskega jezika v pismu in besedi. (Tako je! Prav potrebno! na desni.) Ta zahteva je vendar čisto naravna. Ob enem naj se pa pravosodna uprava že sedaj prepriča, koliko zná ta ali oni sodnik na Koroškem slovenščine, ter naj nedostatnosti odpravi s pomočjo primernih prestavljanj sodnikov, če ni drugače.

Resolucija pa, o kateri sem poprej govoril in jo vtemeljal, se glasi:

„Vlada se poziva, naj za to skrbi, da se bode že pri imenovanji avskultantov ozir jemal na jezi-

kovne zmožnosti prosilčeve in da bode v področji deželnih nadsodnij Graške in Tržaške vedno toliko slovenščine in za Primorje hrvaščine zmožnih avskultantov pri rokah, kolikor jih bo treba za umeševanje višjih sodnijskih služeb, kjer se znanje slovenščine zahteva.“

(Priznanje na desni. — Govorniku mnogi čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. junija.

Notranje dežele.

Slovesnosti v *Pragi* o priliki prihoda ameriških gostov vrše se jako mirno, akoravno bi Nemci radi slišali o nemirih. Nemški časniki pišejo jako surovo o Čehih, vendar se ne dajo motiti. „Mor. Orlice“ pa piše: Ameriški Čehi so pokazali svojo gorečo ljubezen do svoje domovine in jezika. Njihov pohod zapisan bo zlatimi črkami v zgodovini našega naroda. Naši nasprotniki se trudijo, da očrniyo naše rojake, ameriške „Sokole“, vendar bo brezvspešen njihov trud.

Na *Ogerskem* ima vlada pri volitvah mnogo sreče. Liberalna stranka si pridobiva vedno nove volilne okraje, akoravno so svetu znane mnoge napake. V soboto je zmerna opozicija izgubila mnogo svojih okrajev. Celó voditelj zmerne opozicije, grof Apponyi, je podlegel baronu Orbanu. — Včeraj smo površno prijavi govora poslanca Mocsaryja, ki je trdil, da se na Ogerskem ne izvaja narodnostna postava. Razmere nam dobro pojasnijo slovaške „Nar. Noviny“: Iz osrednjega semenišča v Budimpešti so izključili dva najbolj nadarjena bogoslovca, Andreja Bjeleka in Franca Rovnaneka, ker sta hotela neko prošnjo izročiti v slovaškem jeziku. Rodila sta se v Trenčinskem komitatu in bota podučevala svoje rojake v slovaškem jeziku. Toraj morata znati slovaški jezik. To potrebo so spoznali gojenci v semenišči in so ustanovili z lastnimi stroški slovaško knjižnico. Ko pa je te dni Rovnanek nesel slovaške knjige v svojo sobo, zatožili so ga madjarski tovariši, in rektorat mu je prepovedal slovaške knjige, da se ne ponavljajo taka pohujšanja. Slovaška bogoslovca sta prosila rektorat, da smeta brati slovaške knjige. Prošnja je imela ta vspeh, da so prosilca izključili.

Vnanje države.

„Pol. Corr.“ se piše iz *Rima* o spravi med Vatikanom in Kvirinalom: Po odgovorih ministrov Crispija in Zanardellija na neko interpelacijo gledé rimskega vprašanja ne moremo natančno presoditi položaja. Pravosodni minister Zanardelli je povdarjal, da se vnanje države ne morejo vtikati v rimsko vprašanje. Po njegovih mislih je ta zadeva le notranje italijansko vprašanje, ne pa mednarodno. — Toraj bi bil papež le rimski škof, ne pa poglavar vsega katoličanstva. In čemu je garancijska postava, ki pripozná to vprašanje kot mednarodno? Dokler bo to ministerstvo na krmilu, ne moremo pričakovati resnične sprave. — Iz Pariza se poroča o tej zadevi: Msgr. Ruffo Scilla, ki je šel kot papežev zastopnik k petdesetletnici kraljice Viktorije v London, rekel je o tem vprašanji: Papež Leon XIII. je prijatelj Italije in želi svoji domovini srečo in slavo. Vendar pa ne more potrditi sedanjega položaja in se odpoedati svoji deželi, ker le tako si more ohraniti svojo neodvisnost od laške države. Sv. oče so sami rekli: „Povejte vsakemu moje besede, da jih vé ves svet, da se namreč jaz nikoli ne odpovem Rimu. Tako dolgo bomo tirjali Rim nazaj, da ga dobimo.“ — Toraj je neresnična govornica, da bi bili sv. oče zadovoljni s zemljiščem do morja. Rim mora biti zopet papežev. Dobro znamenje je

prenehoma od štirih strani na mesto, pa ker je zidovje že precej porušeno bilo, pripravili so se za napad 19. junija. Ali poprej nego se je imelo mesto poslednjič napasti, pali ste še dve drugi trdnjavi v turške roke. Hasan je namreč poslal iz tabora pod Bihačem en oddelek svoje vojske, da osvoji bližnje trdnjave. In zares osvojé oni Peršić in Izačić (17. junija), dočim je Kamengrad bil še preteklega leta za naše zgubljen.

Konečno so začeli Turki napadati Bihač 19. junija. Že so bili vojaki postavili lestve na zidovje, da se popno nanj, ko so začeli mestjani od zapovednika zahtevati, naj preda mesto. Zapovednik je uvidel sam, da ne bode mogel obraniti mesta, ker je zidovje vsled neprestanega streljanja skoro razdžano bilo in večina braniteljev popadala, a pomoči se ni bilo nadjati od nobene strani. Zatoraj je on v resnici sklenil, da se noče vdati in sicer večidel zarad tega, ker se je začelo mestjanstvo samo s Hasanom o podaji dogovarjati. Ono je namreč njemu tajno izjavilo, da bi se rado podalo, ako jim paša obljubi sloboden odhod. Le-ta je poslal na to enega svojih begov v trdujavo, da obljubi prebi-

valcem in posadki sloboden odhod, ali ako želé tudi še na dalje v tem mestu ostati, varnost osebe in imetka. Ko je Lamberg to zvedel, podá se sam v tabor turški, da razpravlja o pogodbah predaje, ki je bila zares s pogodbo sklenjena, da smé posadka slobodno oditi.

Tudi pri tej priliki dolžijo nekteri povestničarji Lamberga, da je od samega straha izdal mesto Turkom, mesto da bi se bil hrabro v bran postavil. Ali ako razzodimo vse okolnosti, ktere smo ravno malo prej naveli, moramo pritrditi Valvazorju, ki brani čast svojega rojaka. Kranjski stališi so bili pri vsem tem največ krivi, ker so za tako važno trdnjavo premalo skrbeli, ter jo ravno v tem času skoraj zanemarili. Vendar jim pa tudi zaradi tega ne moremo preveč očitati, saj nam je znano, da so bile od l. 1590 oči vseh le proti Sisku obrnene, kajti tukaj je hotel sovražnik v slovenske dežele prodreti, in na tej strani ni bilo več nobene tako jake trdnjave, ki bi jih branila, kakor je bila tamkaj na novo utemeljena Karlovska naproti Bihaču. Ne plašljivost Lambergova, nego neka malomarnost stališev kranjskih je bila kriva, da je bil Bihač za

kristjane zgubljen posle 170letne vlade avstrijsanske ter 52letne uprave kranjskih stališev.

Lamberg je zaupal besedam Hasanovim, ter se je podal z 22 vojaki (samo toliko jih je bilo še ostalo od 400) in ostalimi prebivalci, ki so se namenili izseliti. Podadó se vsi skupaj proti Slunju, ki je bil takrat še v naših rokah. Češ, da jim je potrebna na potu straža, pošlje ž njimi Hasan paša bega Velehtana s 400 turškimi konjiki. Ali njegova naloga je bila, da te goloroke ljudi (razun onih 22) na potu pokonča. In zares, ko so se bili kake dve milj od tabora odstranili, napade jih on s svojimi divjaki. Začelo se je krvavo klanje; naši so se branili ubupno, posebno oni oboroženi vojaki, ter so marsikakega Turčina pobili. Od imenitnejih padel je Ibrahim beg od roke Tomaža Batalica, ki sta se bila že poprej sprla zaradi nekkih darov, ktere je bil Hasan paša mnogim prebivalcem Bihačkim razdelil, da jih tako za-se pridobi, le-ta beg pa jih je od prebivalcev za-se zahteval. V tej borbi se je posebno hrabro obnesel Tomaž Gal, ki je med ostalimi tudi nekega ago ubil, ter s tem Turke tako preplašil, da so v Bihač pobegnili, kar jih je še živih ostalo.

že to, da je prišlo to vprašanje na dnevni red. Poslopje italijanske zedinjene države bo de končano, kedar papež z visočine Vatikana blagoslovi Italijo.

„Novoje Vremja“ piše o *srbskem* ministerstvu: Ristić je zopet na krmilu, kar smo dolgo pričakovali in želeli. Garašaninova stranka ga je imenovala izdajalca domovine, ker je odločno zahteval boljše razmere z Rusijo. Sedaj je na krmilu in ž njim možje, ki so njegovih misli. Ako bo trdna njegova vlada, pričnè se druga dōba v Srbiji. Ko je bil Milan še knez, bil je nekako nezadovoljen z Rusijo in se je približal Avstriji. Ko je dobil kraljevo krono, vrgel se je Avstriji v naročje. Srbska opozicija se je upirala in bila vsled tega kaznovana z ostrimi naredbami. Ristića so odstranili, metropolita Mihajla zaprli. Drugo je znano. Srbija je nehala biti slovanska država. Leto za letom je minulo, razmere ostale so prejšnje. Ko pa je letošnje spomlad kraljica Natalija s prestolonaslednikom Aleksandrom odpotovala v Rusijo, odstopiti je moralo Garašaninovo ministerstvo, in kralj je izročil Ristiću vladu. Vendar ni še jasno, zakaj je kralj poklical Ristića na krmilo. Skoraj ne moremo verjeti, da bi bil Garašanin odstopil, ker so opozicionaleci preteli, da ne pridejo v skupščino. Garašanin je znal krotiti opozicijo s zaporom in iztiranjem. Ko ne bi bil Garašanin izgubil kraljevega zaupanja, ukrotil bi bil tudi sedaj neubogljivo opozicijo. „Novoje Vremja“ konečno želi novemu ministerstvu mnogo sreče. Svojo moč ima v tem, da se opira na narodno stranko, na ves srbski narod. — Vojnim ministrom je imenovan polkovnik Gruić, dosedanji zastopnik Srbije v Peterburgu. — Narod je z veseljem pozdravil novo ministerstvo. Veselje je tem večje, ker je minister notranjih zadev ukazal sestaviti imenik vseh onih oseb, ki so zaprte vsled političnih prestopkov. Iz tega sklepajo ljudje, da jih bo izpustil iz ječ. — Arnauti še vedno napadajo srbsko zemljišče. Ristić se je že odločno pritožil v Carigradu in namerava ob meji vpeljati nekako vojaško krajino, kakor je bila v Avstriji. Prebivalci bodo dobili vojaško obleko in orožje, davka bodo oproščeni, da varujejo mejo. Vojni minister je dobil povelje, da izdela načrt za narodno brambo ob meji. — Z Dunaja se poroča, da Bogičević še ostane ondi kot srbski zastopnik. Bogičević je zagovornik dobrih razmer med Srbijo in Avstrijo. Po tem moremo soditi, da Ristić ne bo premenil vnanje politike proti Avstriji. Ristić je sploh sedaj v drugačnem položaji, kakor pred leti. Na severu in zapadu meji Srbija ob Avstrijo. Ta prememba mora vplivati na Srbijo, da živi v prijateljstvu z našo državo. Glavna naloga Ristićeva mora toraj biti, da vredí notranje srbske razmere in skrbi v prvi vrsti za blagor srbskih državljanov. Sploh pa še ni ničesa znanega, kaj Ristić namerava gledé vnanje politike, ker prvo ministersko posvetovanje vršilo se je še le 18. t. m.

Bolgarski pravosodni minister, dr. Stojlov, vrnil se je v petek z Dunaja v Bolgarijo. Med potoma se je oglašil v Belemgradu, kjer se je osebno hotel poučiti o sedanji srbski vnanji politiki. Ristić mu je zatrdil, da bo srbska vlada ohranila dobre razmere do Bolgarije. — Narod v Bolgariji je zbežan, in vlada se boji resnih nemirov. Med regenti in ministri so velika nasprotja. Po deželi ne vedó, kaj se godí v glavnem mestu, ker časniki iz Sofije izostajajo po več dni. Vsi časniki tožijo o negotovem položaji. Tako piše „Plovdiv“: Gledé na nasprotja med našimi vladarji je naša dolžnost, da jih opozorimo na slabe posledice. Položaj naše države je tako kritičen, da bi morala vlada v vseh vprašanjih biti jedina. Bolgarski narod pozná možé, ki vodijo državo. Regenti in ministri so izvoljenci naroda in morajo delati za blagor domovine. Neodpustljivo je, če regenti in ministri niso jedini. Vsak se bo moral zagovarjati pred narodom in zgodovino, ki morda iz osebnih vzrokov škoduje domovini. Naj ne pozabijo možje, da narod presojuje njihova dejanja in da vsacega plačuje po njegovem zasluženju.

Od naših je ostal samo stotnik Lamberg in 6 mestjanov, vsi drugi so v tej borbi pali. Kot begunci so prispeli naši najpoprej v Drežnik in od tukaj v Slunj.

Med tem, ko je Velehtan klal izseljence, podal se je tudi Hasan v Bihač. Ali kakor je poprej s sladkimi besedami in dragocenimi darili mamil prebivalce na svojo stran, dokler jih je pridobil, tako okrutno jih je začel zdaj preganjati. Od 5000 prebivalcev, kateri so ostali v mestu, dal jih je 2000 poklati, ostale je zasužnil, 800 samih otrok pa je odpeljal v Turško. — „S padom mesta Bihača odprta je pot v Italijo, naj zdaj pazijo Benečani“ — tako javi benečanski poslanec iz Prage svoji signoriji (vladi benečanski). Kolikokrat je bilo to mesto v 16. veku v veliki nevarnosti, kajti Turki so ga že zdavnej napadali. Zdaj je palo, a s krvavim klanjem naroda so se Turki osvetili za mnoge svoje pod tem mestom pretrpljene poboje, kakor da so hoteli objaviti Sisku in drugim hrvatskim in slovenskim mestom, kaj se bode ž njimi dogodilo, ako bodo premagani.

(Dalje pr.)

Nemški in *ruski* narod ne bota si nikoli prijatelja, akoravno so med vladama prijazne razmere. Pa tudi nemška vlada proti Rusiji ni vedno odkritosrčna, ker skrbi le za svoje nemške koristi. Tako pišejo „Novosti“: Kedar se n. pr. na Balkanu pričnè prepri med Rusijo in Anglijo, navadno potegne Nemčija z Angleži. Če pa se pričnè nemiri in prepiri v Aziji, podpira Nemčija Rusijo. Sicer Nemčija s svojega stališča prav ravná, vendar bi morali Nemci pomisliti, da morejo Rusom več koristiti v Evropi, kakor v Aziji. Tukaj imajo Rusi dovolj ozemlja, in vspehi v Afganistanu niso glavna naloga ruske politike.

Nemški državni zbor je 18. t. m. rešil zadnje vladne predloge, ki so bile na dnevnem redu. Na to je prebral državni tajnik Bötticher cesarjevo pismo, s katerim je bil zaključen državni zbor, in je pristavil nastopne besede: „Prijetna mi je dolžnost, da izrečem državnemu zboru cesarjevo zahvalo, ker ste pomnožili in utrdili državno moč in finance, ker to so pogoji miru in razvoja narodnega blagostanja. Narod je poslal tu-sem svoje zastopnike, da mu zagotové mir; in vi ste opravičili zaupanje naroda. Vsprejmite zahvalo cesarjevo in združenih vlad.“ Te besede so vzbudile splošno začudenje. — „Nordd. Allg. Ztg.“ piše pri tej priliki: Žalostna znamenja prikazala so se v začetku letošnjega leta. Častiteljni politiki so vznemirjali nemško državo. V pruskem deželnem zboru se je končal kulturni boj, in nemški narod je pokazal pri novih volitvah, da želi jednoto in velikost države. Pokazal se je blagoslov v državnem zboru. Zagotovljen je mir, in to se vidi na mnogih straneh.

Francoska zbornica je v soboto vsprejela prva dva člena vojaške postave. Člen I. določuje, da je vsak Francoz dolžan služiti kot vojak. Člen II. določuje, da traja vojaška dolžnost dvajset let. — Po ukazu ministerskega predsednika in finančnega ministra Rouviera morajo vsi davkarji strogo paziti pri plačevanju carine in davkov. Prej je bila splošna navada, da so uradniki bili jako prizanesljivi vladnim pristašem in jim podaljševali plačilne obroke. — Albert Dépit, ki je bil nedavno izgnan iz Alzacije, objavil je v časniku „Figaro“ pismo na kneza Hohenlohe-a, nemškega cesarskega v denamestnika v Alzaciji in Loreni in trdi, da vlada želi pravo samosilje. Narod je pa vendar vdan Franciji.

Kakor smo že sporočili, vsprejela je *belgijska* zbornica po burni debati kredit za trdnjave ob reki Mozi. General Brialmont je izdelal načrte. Zapreti hočejo široko dolino ob Mozi in zavarovati Litih proti nemški in Namur proti francoski strani. Liberalci so se upirali tem načrtom, in njihov voditelj Frère-Orban je ostro pobijal vladno predlogo. V Belgiji je med strankama toliko nasprotje, da se v najvažnejših državnih zadevah ne morete zjediniti. Ko je 1859. l. liberalno ministerstvo nameravalo utrditi mesto Antwerpen, upirali so se mu katoliki. Sedaj je nasprotno. Katoliško ministerstvo hoče zavarovati deželo proti vnanjim napadom, toda nasprotujejo mu liberalci. Nad pet ur je trajala debata. Konečno je bila vladna predloga vsprejeta z 81 glasovi proti 41. Tako je pričelo sedanje belgijsko ministerstvo reševati vojaške zadeve. Moralo se bo lotiti tudi vprašanja gledé splošne vojaške dolžnosti. — Delavski nemiri so potihnili po vsi deželi.

Izvirni dopisi.

Iz Radovijiškega obližja, 18. junija. (Žalosten s p r e v o d.) V sredo 15. t. m. okoli 5. ure popoldne grem ravno po neki stranski poti na Lancevškem polji (Lancevo je vas blizo Kamnegorice na desnem bregu Save, pripadajoča Radovljiški fari), malo v skrbeh, se li ne bo iz črno nakopičenih oblakov vtila kaka viharna ploha prej, ko izvršim svoj prevzeti posel: ko me sreča na bližnjem kolo-voznem potu volovska pripraga, za katero s solznimi očmi korakajo trije ali štirje možaki. — Kaj pač imajo ti možje v kripi, ki je za silo naslonjena in pritrjena na nizka kola, in kako da so tako klavni? vprašam se po tihem ter jo pohitim za njimi, da bi napasel svojo radovednost ter videl, kaj je na vozu v spletenini prikritega. Ali kako hitro se moja radovednost spremeni v začudenje, že bolj pomešano z grozo, ko vgladam na vozu pred seboj ležati mrtvo, pohabljeno truplo precej velikega, bolj postaranega moža! Na vprašanje, kaj se je vendar pripetilo ter kje se je ta velika nesreča primerila, zvem, da je tu ležeči ranjki Andrej Verdir, po domače „Dolinovec“ iz Lancevega, da je oni dan zjutraj v družbi svojega doraslega sina ter še dveh sosednjih mladenčev še ves vesel in zadovoljen šel v Jelovico (t. j. pred Triglavskim pogorjem razprostrta, obsirno velika gozdnata planota, ki se ravno tu v Gorenjski ravnini z nizkimi hribci končava) v kake dve uri oddaljen, po domače v „Vobenkov“ del Lancevske Jelovice, smreke posekavat ter jih v podobi trkljev (hlodov) za lesno kupčijo pripravnavat.

Bilo je kaj malega po 2. uri popoldne, ko je bil ravno zopet eno tako deblo s podsekavanjem že skoraj do pada pripravil, še par vdarcev mu je manjkalo. Misli še dodati, kar manjka, da se zvrne — ali med tem smrečji orjak že poka in leti na drugo stran, kakor pa je mislil Andrej, ter pri svojem hrumečem padu na zemljo tudi svojega podsekača, ki se že ni več mogel dosti urno umakniti, vsega v svoje debele veje nesrečno zagrne. — V bližini delujoči njegovi tovariši so na glasno ječanje ponesrečenega prihiteli ter ga le z velikim trudom, vendar pa še živega oprostili trdih vezi, v ktere ga je bila podrtá smreka vklenila. Imel je pa revež vse zmlinjčene noge, zlasti v kolenih vse kosti zdrobljene in še druge težke poškodbe na hrbtu in na glavi. Sem in tje je govoril še posamne besede; med temi so bile prve, da je klical: pojdite mi po duhovna, da me previdijo za smrt.

Ko bi ga bili pustili na mestu ter bi bil precej kak zdravnik pri rokah, mogoče, da bi bil še mogel priti kak gospod duhovnik iz Radovljice ali bližnje Kamnegorice ga previditi; tako pa so ga zadeli in nesli proti domu. V ravan dospevši ga v „Vošički grapi“ poleg potoka, ki se vije proti Kamnegorici, položijo na tla, ker so ga od tukaj naprej na kolih hotli prepeljati domu. Ali ko pridejo z vozom, da bi ga naložili, se je bil ponesrečeni mož najbrž tudi še vsled notranjega poškodovanja in pretresenja že preselil v večnost — in tako so namesto živega pa mrtvega naložili ter ga ravno na njegov dom spravljali, ko je mene pot memo peljala.

Od tega žalostnega spreveda naprej gredé sem jaz po lepi krščanski navadi zmolil par „Očenašev“ in „Bog mu daj večni mir in pokoj“ itd. za dušo ponesrečenega ranjcega, sam za-se pa tudi naredil sklep, na nezanesljivost bele žene ne pozabiti. Ako bo kdo te vrstice bral ter dopisnika v tem posnemati hotel, bo to dobro za ranjcega in morebiti še bolje za njega samega. G. T.

Iz Brdskega okraja, 20. junija. Kakor v Oslici in Leskovci dné 15. junija, enako neljubo gospodarila je strela dné 16. t. m. na Brdu. Proti večeru omenjenega dné pridrvé se črni oblaki nad Brd-Krašujo. Dve delavki iskali ste zavetja pod košatim drevjem bližnjega drevoreda. Kar na mah se zabliska in iz oblakov švigne strela v drevo, pod katerim ste deklici vedrile in usmrti eno, drugo pa omami. Pokazalo se je tu zopet, kako nevarno je iskati o hudi uri in pred dežjem zavetja pod drevjem. — V Krašnji so hudourniki pridrvili iz hribov z vso silo ter so nanесли na cesto cele kupe glinasto-ilovnate prsti. Tudi so podsuli in vdrli tu in tam brzínaste njive, kar pa se sicer pri nalivih žalibog v tem kraji večkrat zgodi.

Domače novice.

(„Drobtinice“), XX. letnik, začele so se tiskati in bodo dovršene v dveh mesecih. Posvečene bodo sv. očetu v spomin zlate maše. Obsegale bodo raznovrstno drugo tvarino, kakor nekdanje Slomšekove „Drobtinice“. Tudi Slomšekovega blaga, dosedaj še ne priobčenega, bodo podajale. Kaj želeli bi bilo, da bi naznanili svoja imena vredniku „Drobtinice“ oni, ki jih želijo takoj prejeti, ko izidejo.

(Slavnostna knjizica zlate maše) sv. očeta Leona XIII., lahko umevno spisana za ljudstvo, s podobo sv. očeta in životopisom, izšla bode letos o primernem času iz „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani. Skrbelo se bode, da bode knjizica lična, a prav po ceni. Toliko v pojasnilo onim, ki jo pričakujejo.

(Slavnost na drugi mestni šoli.) Trojno slovesnost je praznovala danes druga mestna šola na Cojzovem grabnu v Krakovem. Praznovala je god sv. Alojzija, patrona šolski mladini, nekteri so pristopili prvokrat k mizi Gospodovi in šola je dobila novo krasno zastavo. — Pred šolskimi vrati je bil napravljen za svečanost primeren altar. Mladina z učitelji vred se je zbrala pred šolo, navzočega je bilo tudi mnogo za šolsko mladino se zanimajočega občinstva. Ob 1/2 8. uri pripelje se mestni župnik prečast. gosp. Rozman, ter blagoslovi ob asistenci dveh duhovnikov šolsko zastavo po cerkvenem obredu. Zanimiv je bil potem njegov govor do učiteljev in do šolske mladine, ker je razložil pomen zastave za učitelje potem pa za učence. Prve naj

vzbuja k vstrajnemu stanovitemu delovanju na te-
žavnem polji šolskega poduka, druge pa k pokor-
ščini do učencikov, naj jih spodbada dalje k prid-
nosti in neumorni delavnosti, kajti le tisti bode v
starosti žel, kdor je v mladosti sejal. Hvaležno se
je spomnil dobrotnikov, ki so pripomogli k napravi
te zastave, imenoval je med drugim tudi Ljubljansko
mestno srenjo, ki je stopila s znatno svoto med do-
brotnike. Ko častiti govornik končá, moli skupno za
vse dobrotnike; otroci zapojó z vbranim glasom:
„Alojzij cvet mladosti“ in konečno cesarsko pesem.
Sprevod se je potem pomikal v mestno farno cerkev
sv. Jakoba, kjer so imeli otroci obeh mestnih šol
prvo sveto obhajilo; tudi ta slovesnost vršila se je
spodbudno in ganljivo, kakor se spodobi za dan, ko
otroci prvokrat prejmejo sv. Rešnje Telo. Šola je javna
naprava, in kjer se občinstvo vdeležuje šolskih slav-
nosti, ondi si tudi otroci bolj prizadevajo, da zadosté
svojim dolžnostim. Šola pa le napreduje, ako duhovni
in svetni učitelji složno delujejo ter drug drugemu
po moči pomorejo. — Zastava je iz belega damasta,
ima podobo „Neomadežanega Spočetja“ in „svetega
Alojzija“ in velja nad 120 gold.

(Ponovljen ukaz.) Že zadnjič smo omenjali,
kako se je profesor Binder obnašal pri turnarski
slavnosti v Zagorji. Tudi smo imeli že večkrat pri-
liko opozarjati na šeuvalne dopise v nemških libe-
ralnih časopisih, kakor „Deutsche Zeitung“, „Neue
Fr. Presse“, „Tagespost“ itd., ki svoja poročila do-
bivajo ravno od vročekrvnih nemških vzgojiteljev
slovenske mladine. Deželni šolski svet je bil sicer
že 5. julija 1885 izdal strog ukaz, da se je učiteljem
sploh zdržavati vseh narodno-političnih demon-
stracij. Skušnja pa je pokazala, da se ti veliko-
nemški profesorji za ta ukaz niso dosti brigali, zato
se je moral ta ukaz te dni ponoviti in učiteljem
poklicati v spomin. Ali se bodo sedaj zanj kaj bolj
pobrigali, kakor doslej? Skrajni čas bi pač že bil!

(Vabilo) k slavnosti, katero priredi „Pisateljsko
podporno društvo“ dné 3. julija t. l. v Kamni Gorici v spomin sloven-
skega pesnika in rodoljuba dr. L. Tomana. Spored: 1. Ob 9. uri zjutraj pozdravi Kropenski občinski odbor Tomanove slavitelje pri Kropensko-Kamnogoriškem mostu. — 2. Skupni sprevod slaviteljev v Kamno Gorico, kjer jih pozdravi Kamnogoriški občinski odbor. — 3. Ob 1/2 10. uri položi „Pisateljsko društvo“ venec na grob dr. L. Tomana. — 4. Ob 10. uri sv. maša, pri kateri bo pel mešani cerkveni pevski zbor Kamnogoriški. — 5. Ob 1/2 12. uri se odkrije spominska plošča na rojstveni hiši dr. L. Tomana. Slavnostni govor pri odkritju bode govoril g. Peter Grasselli, župan Ljubljanski. Pred govorom in po govoru bode pel pevski zbor čitalnice Ljubljanske. — 6. Ob 1/2 1. uri skupni obed na vrtu g. Adolfa pl. Kapusa-Pichlsteinskega. — 7. Ob 1/2 4. uri odhod v Kropo. — 8. Ob 1/2 7. uri odhod v Podnart. — Iz Ljubljane se vdeleženci odpeljejo z vlakom ob 1/2 7. uri zjutraj do Podnarta in se vrnejo z večernim vlakom. Vozni listi iz Ljubljane do Podnarta in nazaj veljajo za III. razred 1 gld. 30 kr., za II. razred 2 gld.

Odbor „Pisateljskega podp. društva“.

(Štiridesetletnico) svojega službovanja praznuje prihodnjo soboto g. V. Jevnikar, predsednik okrožnemu sodišču v Rudolfovem. Kakor se nam je sporočilo, pridejo mu čestitat mnogi gg. uradniki Novomeškega okrožnega sodišča in priredé slavnosten banket, zvečer pa bakljado.

(Gosp. Dragotin Treo), pravni praktikant pri deželni sodnji v Ljubljani, bil je zadnjo soboto na Dunajskem vseučilišči promoviran doktorjem prava.

(Vpisovanje učencev v Ljubljansko gimnazijo) pričelo se bode letos dné 10. julija, dné 15. julija bodo pa prve vsprejemne poskušnje.

(Ustne preskušnje zrelosti) na tukajšnjih izobraževališčih za učitelje in učiteljice vršile se bodo dné 1. julija t. l.

(Gad je pičil) včeraj petletnega J. Železnika na Golem, ko je hotel zlesti na neko kamenito ograjo visoko nad jeden meter. V levo roko pičeni otrok umrl je kmalo potem v velikih mukah.

(Z Dobrne) se nam dne 20. junija piše, da je podporna „Družba duhovnikov Lavantske episkopovine“ tam postavila lastno hišo-zdravilnico in da so isto Njih Prezvzišenost knez in episkop Mariborski dne 19. t. m. slovesno blagoslovili. Več o tem prihodnjič.

(Razpisana) je služba zemljišnega knjigovodje pri okrožni sodnji v Celji.

(Volitve na Hrvatskem) so razburile narod. Vsled nekih demonstracij velikošolcev pričela se bo obravnava. — Na Hrvatskem znajo posnemati madjarske vzglede. — „N. Listi“ pišejo o hrvatskih volitvah: Izid hrvatskih volitev je vzbudil veliko pozornost in še večje obžalovanje. Kdor ne pozná hrvatskih razmer, mislil bi, da je prominul narodu in državni duh v Hrvatski. A temu ni tako Novi hrvatski sabor se snide meseca julija. Vršila se bo verifikacija in volitev poslancev v ogerski državni zbor.

Telegrami.

London, 21. jun. Prestolonaslednik Rudolf je imenovan vitezom podveznega reda. Kraljica Viktorija je semkaj došla in bila navdušeno pozdravljena. Pripravljajo se velike slovesnosti.

Umrli so:

20. junija. Alojzij Svetlin, pleskarjev sin, 9 let, Poljanska cesta št. 17, Brightova bolezen na ledji.

V bolnišnici:

19. junija. Pavel Stražnik, krošnjar, 54 let, Opekline. — Urša Kovačič, strežnica, 57 let, Canes pedis.

Tujci.

18. in 19. junija.

Pri **Maldcu**: J. Rantz, zasebnica, z Dunaja. — Schule in Landau, trgovec, z Dunaja. — J. Uggé, uradnik, iz Prage. — Dr. Robert Baudisch, odvetnik, iz Brna. — pl. A. Fodrozy, c. k. komornik, iz Zagreba. — M. Paik, potovalec, iz Zagreba. — A. Jelenc, kr. sodnijski svetnik, iz Gospiča. — J. Titz, c. nadlogar, iz Gorice. — M. Mahnič, potovalec, iz Planine. — pl. J. Schiwitzhofen, c. k. uradnik, iz Planine. — pl. Samuel Wurzbach, c. k. vladni svetnik, z Dunaja. — Berner, Brüll in Millosich, trgovci, z Dunaja. — pl. Franc Karup, zasebnik, iz Budimpešte. — Zmagoslav Fischer, uradnik, iz Budimpešte. — J. Stiasni, trgovec, iz Grada. — Pavel Simon, nadzornik, iz Maribora. — pl. Fladung, zasebnik, iz Kamnika. — Franc Kalister, zasebnik z družino, iz Trsta. — Hofbauer in Haslinger, kupčevalec, iz Trsta.

Pri **Stonu**: W. Trenkler, zasebnik, z soprogo, z Dunaja. — Matschek, Friedmann in Giegl, trgovci, z Dunaja. — Peter Oraschem, c. k. nadporočnik, iz Budimpešte. — Ignacij Jellene, trgovec, iz Karlova. — J. Purebl, trgovec, z družino, iz Karlova. — F. Gerdinič, profesor z soprogo, iz Kranja. — Ant. Lončarič, posestnik, iz Sele. — And. Kocjančič, iz Prage. — Leopold Pryssel, zasebnik, iz Milana. — Dr. Franc Lechburg, z gospodjo. Moser, iz Lipsije. — Srečko Lenk, veleposestnik, z Dunaja. — Buch, Volkenstein, Adler in Raek, trgovci, z Dunaja. — vitez Wiljem Wagner, zasebnik, iz Grada. — pl. Rosenzweig, c. k. poročnik, iz Grada. — F. Kogej, zasebnica, iz Idrije. — Zmagoslav Grabner, uradnik, iz Postojne. — Anton Balico, potovalec, iz Rakeka.

Pri **Bavarskem dvoru**: Franc Brauch, zasebnik, iz Belgrada. — Jožef Jaklitsch, trgovec, iz Kočevja. — J. Bregar, posestnik, z sestro, iz Zagorja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Henrik Asselwanger, potovalec, iz Švice. — H. Körber, potovalec, z Dunaja. — A. Waniek, trgovec, iz Ogerskega. — J. Gemböch, železnični uradnik, iz Štira. — Kürschner in Mayer, trgovec, iz Celovca. — I. Janovic, akad. slikar, iz Bukovine. — J. Gersetič, c. k. uradnik, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: Karolina Gruber, soproga uradnika, z Dunaja.

Pri **Virantu**: Anton Cvetko, potovalec, iz Štajarskega. — Ignacij Merhar, posestnik, iz Ribnice. — Marija Vehovec, posestnica, z družino, iz Žužemberka. — Janez Plut, kupčevalec, iz Sodražice. — Franc Poljanšek, živinozdravniški pomočnik, z Vrhniko.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	738 36	+17 4	sl. svzh.	jasno		
20. 2. u. pop.	736 10	+24 6	sl. zap.	"	0 00	
9. u. zveč.	735 56	+18 0	sl. jzap.	"		

Lepo vreme, popoldne nekoliko vetra. Srednja temperatura 20-0° C., za 1-4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

21. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 40 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 55 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 90 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 90 "
Akcije avstr.-ogerske banke	858 " — "
Kreditne akcije	283 " 30 "
London	126 " 50 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 04 "
Ces. cekini	5 " 95 "
Nemške marke	62 " 17 1/2 "

Opomin

vsem p. č. čitateljem cenjenega lista.
1500 popolnoma dovršenih in popolnih

oblek za gospode

za spomlad in poletje,
in sicer 1 elegantna, zgotovljena suknja, 1 elegantna, zgotovljena hlače in 1 eleganten zgotovljen životnik (gilet). Vse po spodnji podobi, v štirih vrstah, v vseh barvah, prodam po nevrjetni ceni le za delavsko plačilo, ker hočem popolnoma opustiti zalogo tovarne.

Popolna, zgotovljena poletna obleka za gospode

I. vrsta:
le
5 gld.

I. vrsta: le gld. 7.25	II. vrsta: Fina popolna obleka iz Brnskega modnega blaga.	III. vrsta: Fina popolna obleka iz Liberskega blaga.	I. vrsta: le gld. 9.25
------------------------------	--	---	------------------------------

Pri naročbah zadostuje kot mera dolgot hlače, širokost prs in dolgot rokavov, ter poljubna barva obleke. Vzorov ne razpošiljamo, ker imamo le zgotovljene obleke. Naročeno obleko razpošiljamo proti poštnemu povzetju, naročila naj se pošiljajo na

Waarenhaus „zur Monarchie“
Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9. (4)

Kuhinjsko in hišno orodje

najboljše vrste

za gospodinje!

za gospodinje!

prodaja po najnižjih cenah

Franc Terček,

trgovec z železjem na Valvazorjevem trgu v hiši c. k. okrajnega glavarstva. (15)

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani

prodaja se v malih steklenicah, kojim je vtisnjeno ime nje izdelovatelja G. Piccoli, Ljubljana. Vsake steklenice priložen je navod kako jo rabiti v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, ovit z rožno-barvenim papirnim trakom, na kojem je videti postavno zavarovana znamka (angelj, znamenje lekarne Piccolijeve). Opozarjamo pred ponarejenimi izdelki, ki so brez vsake vrednosti! — Kdor protipostavno ravna, bo ostro kaznovan.

V steklenicah po 30 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroškem, v Primorji, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (9)

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi najjsto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pol v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani

Valvazorjev trg šte. 5.